

Prebl: SAD potrebna nova vojna strategija

Branko Mikašinović

18/08/2009

O predizbornoj situaciji u Avganistanu i nasilju u Iraku, Glas Amerike razgovarao je sa Kristoferom Preblom, direktorom Programa spoljnopolitičkih nauka u Institutu KEJTO. Prebl smatra da u kontekstu američkih spoljnopolitičkih prioriteta, postoje tri ključna aspekta.

Prebl: "Prvo, u oblasti regionalnih sukoba, prioriteta su Avganistan, kao primarno pitanje Obamine inostrane politike, koje dobija sve izraženiju materijalnu i vojnu podršku administracije, kao i situacija u Iraku. Naime, od situacije u Iraku zavisice i uspeh u Avganistanu, odnosno broja vojnika koji će biti prebačen u tu zemlju kao i spremnosti da se obezbede potrebna sredstava. To je mač sa dve oštrice: veća usmerenost na Avganistan mogla bi da pogorša situaciju u Iraku i obrnuto. Drugi aspekt se odnosi na zemlje koje nastoje da izgrade nuklearne programe, a to su Iran i Severna Koreja, što izaziva veliku zabrinutost i medjunarodne zajednice i Sjedinjenih Država. Treći aspekt su odnosi Sjedinjenih Država sa evropskim saveznicima i NATO-om, koji počinju da trpe zbog američke politike u Avganistanu, Iraku, Pakistanu i izraelsko-palestinskih odnosa. Ta napetost će se nastaviti, sve dok se ne reše ovi problemi, do čega neće doći u neposrednoj budućnosti, što ukazuje na mogućnost pogoršanja odnosa Vašingtona i Brisela."

Od situacije u Iraku zavisi uspeh u Avganistanu: Kristofer Prebl

Glas Amerike: *Da li vidite neku protivrečnost u stavovima i ciljevima Sjedinjenih Država i razvoja događaja na terenu u, recimo, Avganistanu i Iraku?*

Prebl: "Mislim da postoji kontradikcija izmedju teorije i prakse, odnosno situacije na terenu. Naime, ciljevi ne mogu da se ostvare ako postoji raskorak u ambicijama i sredstvima koja ulažete. Pre svega, potreban je dealeko veći broj vojnika, nova vojna strategija, a iznad svega finansijska sredstva za ostvarenje tih ciljeva. Ako nastavimo dosadašnjim putem, sve više ćemo zavisiti od pomoći drugih zemalja, posebno od saradnje samog naroda u zemljama konflikta, da bi se sukob smanjio i tokom vremena eliminisao, a u medjuvremenu osigurala bezbednost. To za sada ne postoji, a proces ovakvih promena bi mogao da potraje. Mislim da smo na tom planu više postigli u Iraku nego u Avganistanu. Dugoročni plan za Avganistan i Irak je isti i podrazumeva predaju bezbednosne odgovornosti lokalnim snagama i tokom vremena povlačenje američkih snaga."

Glas Amerike: *Kakvi bi mogli da budu metodi za osvarenje takve strategije?*

Prebl: "Tu strategiju ja zovem 'strategijom uzdržanosti', odnosno, manje spremnosti za upotrebu vojne sile, a veću za diplomatsko angažovanje, uključujući reorganizaciju oružanih snaga u skladu sa modernom tehnologijom i novom vojnom strategijom. Ako bismo smanjili vojne izdatke, to bi primoralo naše saveznike da povećaju svoje, da bi doprineli većoj medjunarodnoj i svojoj bezbednosti, a to bi direktno pomoglo Sjedinjenim Državama. Nama je

pre svega potrebna ozbiljna debata o veličini i sastavu naših oružanih snaga, o njihovoj svrsi i, naravno, o ceni. Bez nove spoljnopolitičke strategije, nema ni reforme vojske, niti uspeha na vojnom planu."

Štampaj